

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ПРОПИСА

КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И ПРАВИЛНО ДЕФИНИСАЊЕ ПРОМЕНЕ КОЈА СЕ ПРЕДЛАЖЕ (ПРИЛОГ 2):

1. Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Стратешки оквир развоја пољопривреде и руралног развоја у Републици Србији дефинисан је Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године. Законодавни оквир је утемељен Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 10/13, 142/14, 103/15, 101/16 и 35/23). Овај закон прописује минималне износе подстицаја, док се финансијски оквир за реализацију подстицаја, односно обим средстава, врсте и максимални износи по врсти подстицаја уређује Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, којом се средства у оквиру буџета Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) намењена развоју пољопривреде и руралном развоју распоређују за сваку текућу годину.

Максимални износи по врсти подстицаја одређују се у зависности од расположивих средстава опредељених законом којим се уређује буџет Републике Србије, обима тих средстава по врсти подстицаја, броја корисника и јединице мере у зависности од врсте подстицаја, као и од тога да ли се ради о подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди, односно подручјима одређених управних округа.

Овим законом се прописује и да преузимање обавеза за подстицаје мора бити у складу са законом којим се уређује буџетски систем, односно укупан износ обавеза за подстицаје које Министарство преузима у складу са актом Владе за текућу годину (Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју), не сме бити већи од расположиве апропријације која је Министарству одобрена за ту намену у тој буџетској години.

Ближе дефинисање сваке врсте подстицаја садржано је у подзаконским актима.

Општи показатељи који се прате у области политике подстицаја, а на основу којих се донекле могу пратити ефекти подстицаја, јесу површине, приноси и производња у сектору биљне производње, док се у сектору сточарске производње прати величина сточног фонда (број грла животиња и сточарска производња).

Потребно је нагласити да ови показатељи по својој природи показују стање у пољопривредној производњи у оптималним условима, али не могу узети у обзир осетљивост пољопривредне производње на флукуације које прате светско тржиште пољопривредних производа, као ни осетљивост наше пољопривредне производње на нагле промене којих смо сведоци последњих година (климатске промене, пандемија, сукоб у Украјини, флукуација цена основних инпута, преливање вишкова пољопривредних и прехранбених производа из Украјине на околне земље и ван тржишта на која су се уобичајено

пласирали). У недостатку других механизма у кризним ситуацијама неопходно је реаговати подстицајним мерама и у том смислу наводимо да се ефекти подстицаја кроз ове показатеље могу донекле пратити, али не и у потпуности.

Општи показатељи који се прате за биљну производњу у оквиру директних плаћања исплаћују се по производној површини, индикатори који на најбољи начин приказују резултате на нивоу сектора јесу показатељи биљних култура које покривају највећу површину. У том смислу, најзначајнији индикатори односе се на засејану површину, принос и производњу житарица, шећерне репе и уљарица.

Површина под житима у претходном периоду је стабилна и креће се између 1,7 мил. ha и 1,8 мил. ha, што у највећој мери зависи од површина под кукурузом. Док код шећерне репе постоји дугорочни тренд смањења производних површина, површине под уљарицама се дугорочно повћавају.

Плаћања по површини у биљној производњи имају ограничени ефекат на ниво засејаних површина, а самим тим и на произведену количину, пре свега због усмерености ове мере на обезбеђивање стабилности дохотка произвођача. Поред тога, ниво подстицаја, због буџетских ограничења, али и ограничења у погледу прихватљиве површине, не доприноси значајно повећању засејаних површина, али утиче на смањење цене коштања кроз смањење варијабилних трошкова (Табела 1).

ТАБЕЛА 1: Показатељи биљне производње; 2018-2022

Производ	2018	2019	2020	2021	2022
ПШЕНИЦА					
површина (000 ha)	643	577	581	599	631
принос (t/ha)	4,6	4,4	4,9	5,7	4,9
производња (000 t)	2.941	2.535	2.873	3.442	3.110
КУКУРУЗ					
површина (000 ha)	902	962	996	1.020	952
принос (t/ha)	7,7	7,6	7,9	5,9	4,5
производња (000 t)	6.964	7.345	7.872	6.027	4.283
ШЕЋЕРНА РЕПА					
површина (000 ha)	48	43	37	39	35
принос (t/ha)	48,3	54,2	53,9	52,0	48,0
производња (000 t)	2.325	2.305	2.018	2.048	1.667
СУНЦОКРЕТ					
површина (000 ha)	239	219	221	213	251
принос (t/ha)	3,1	3,3	2,9	2,9	2,6
производња (000 t)	734	729	637	608	643
СОЈА					
површина (000 ha)	196	229	237	237	235
принос (t/ha)	3,3	3,1	3,2	2,3	1,7
производња (000 t)	646	701	752	540	399

Извор: Републички завод за статистику

Број грла говеда показује дугорочни тренд смањења и поред тога што су већине мера подршке по грлу усмерене управо у сектор говедарства. Број грла свиња такође показује дугорочни тренд пада, крећући се око 2,9 милиона грла. Насупрот томе, број грла коза и оваца показује благи тренд раста у претходном периоду, захваљујући у значајној мери подршци по грлу у оквиру директних плаћања. Најизраженији раст присутан је код броја кошница, на шта је директно утицало повећање нивоа подршке у оквиру плаћања по кошници.

У складу са кретањем броја појединих категорија животиња, крећу се и показатељи који се односе на укупну производњу, производњу меса и млека, као и производњу производа сточарства (Табела 2).

ТАБЕЛА 2: Показатељи сточарске производње; 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Укупна производња (прираст/жива мера) (000 t)						
Говеда	153	152	155	153	150	142
Свиње	437	431	441	445	428	416
Живина	129	143	156	161	165	168
Овце	63	64	63	64	65	66
Бруто производња меса (маса полутки) (000 t)¹⁾						
Говеђе месо	71	76	71	75	77	79
Свињско месо	307	303	298	299	307	299
Живинско месо	95	106	114	115	111	116
Овчије месо	30	32	38	31	31	31
Млеко (мил. l)²⁾						
Кравље млеко	1.50 6	1.49 3	1.50 9	1.49 5	1.47 3	1.42 5
Овчје млеко	14	18	11	9	10	9
Козје млеко	33	34	31	34	34	34
Јаја (мил. ком.)	1.75 9	1.79 6	1.77 5	1.70 6	1.71 1	1.63 2
Мед (000 t)	7,01	11,4 3	7,60	6,84	7,44	14,2 3
Вуна (000 t)	2,83	2,84	2,80	2,81	2,86	2,89

Извор: Републички завод за статистику

Напомене:

- 1) Бруто домаћа производња (укључена извезена, искључена увезена жива стока), без сирових масноћа.
- 2) Помузено млеко, укупно.

Показатељи који се прате у области подстицаја у пољопривреди и руралном развоју односе се на показатеље реализације буџетских средстава по основу подстицаја у претходним годинама и доступни су на веб страници Управе за аграрна плаћања (<http://uap.gov.rs/dokumenti/budzet/>). Табела 3 садржи информације о реализацији подстицаја, даје приказ планираних и реализованих буџетских средстава, броја реализованих захтева, броја и износа обавеза, као и расположивих средстава.

ТАБЕЛА 3: Реализација подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у до 10. маја 2023. године

Назив	Планирано	Реализовано	Бр. Реализованих	Обавезе	Бр. Обавеза	%Реализације	Расположиво
ДИРЕКТНИ ПОДСТИЦАЈИ У ПОЉОПРИВРЕДИ	44,733,161,00 0.00	8,981,467,734. 60	77,891	2,631,016,55 7.40	48,05 8	25.96	33,120,676,70 8.00
	0.00	-70,000.00	0	0.00	0	0.00	70,000.00
РЕАЛ.СУБВ. ПО РЕСЕНЈИМА СУД. ПРЕСУДА И ПРЕНЕТЕ ОБАВЕЗЕ- ДИРЕКТНИ	50,000,000.00	114,645.00	1	0.00	0	0.23	49,885,355.00

ПРЕМИЈА ЗА МЛЕКО	200,000.00	103,830.00	3	0.00	8	51.92	96,170.00
КОШНИЦЕ ПЧЕЛА	11,500,000.00	6,592,800.00	146	220,000.00	11	57.33	4,687,200.00
КОНЗУМНА РИБА	56,100,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	56,100,000.00
ПРИПЛОДНЕ МЛЕЧНЕ КРАВЕ	1,607,865,300.00	1,594,275,037.98	10,171	1,300,000.00	18	99.15	12,290,262.02
ПРИПЛОДНЕ КРМАЧЕ	670,451,215.90	670,121,215.90	924	0.00	6	99.95	330,000.00
ПРИПЛОДНЕ ОВЦЕ И КОЗЕ	2,006,334,640.00	2,002,550,572.00	6,758	3,703,000.00	52	99.81	81,068.00
РОДИТЕЛЈСКЕ КОКОШКЕ ТЕШКОГ ТИПА	16,885,380.00	14,460,900.00	13	0.00	0	85.64	2,424,480.00
РОДИТЕЛЈСКЕ КОКОШКЕ ЛАКОГ ТИПА	2,000,000.00	1,572,600.00	3	0.00	0	78.63	427,400.00
ПРИПЛОДНЕ ТОВНЕ КРАВЕ	196,463,464.10	105,735,000.00	88	9,164,512.00	1	53.82	81,563,952.10
ПОДСТ.ЗА КРАВЕ ЗА УЗГОЈ ТЕЛАДИ ЗА ТОВ	456,000,000.00	428,331,146.46	4,596	1,740,000.00	18	93.93	25,928,853.54
ТОВ СВИНЈА	363,871,938.63	349,025,938.63	2,930	247,000.00	12	95.92	14,599,000.00
ТОВ ЈУНАДИ	479,854,394.12	474,617,173.75	3,270	3,420,000.00	332	98.91	1,817,220.37
ТОВ ЈАГЊАДИ	201,892,596.18	196,799,596.18	2,880	1,420,000.00	18	97.48	3,673,000.00
ТОВ ЈАРАДИ	14,381,071.07	1,332,000.00	7	0.00	0	9.26	13,049,071.07
ПОД.ПОДИЗ.ПРОИЗ В.ЗАС.ВОЦ.ВИН.Л. И ХМЕЛЈА	0.00	0.00	0	0.00	1	0.00	0.00
ПРИМ.СТОЧАРСКА ПОЛЮПРИВРЕДНА ПРОИЗВ.	0.00	0.00	0	0.00	1	0.00	0.00
ИНВЕС.У ГАЗ.ЗА ПРОИЗВОД.ВОЦА	0.00	0.00	0	0.00	1	0.00	0.00
ИНВ.У НАБ.НОВИХ ТРАКТОРА	0.00	0.00	0	0.00	2	0.00	0.00
ПОДРСКА МЛАДИМА 2019	0.00	0.00	0	0.00	1	0.00	0.00
И КВАРТАЛ - ПРЕМИЈА ЗА МЛЕКО	3,000,000,000.00	0.00	0	0.00	1	0.00	3,000,000,000.00
ИИ КВАРТАЛ - ПРЕМИЈА ЗА МЛЕКО	2,990,652,960.00	0.00	0	0.00	0	0.00	2,990,652,960.00
ИВ КВАРТАЛ - ПРЕМИЈА ЗА МЛЕКО	1,869,347,040.00	1,869,204,570.00	545	49,160.00	1	99.99	93,310.00
ПРИПЛОДНЕ МЛЕЧНЕ КРАВЕ	2,729,436,000.00	0.00	5	0.00	3	0.00	2,729,436,000.00
ПРИПЛОДНЕ КРМАЧЕ И НЕРАСТОВИ	1,500,000,000.00	0.00	0	0.00	1	0.00	1,500,000,000.00
ПРИПЛОДНЕ ОВЦЕ И ОВНОВИ	1,200,000,000.00	0.00	0	0.00	5	0.00	1,200,000,000.00
ПРИПЛОДНЕ МАТИЦЕ РИБА ШАРАНА	500,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	500,000,000.00
ПРИПЛОДНЕ МАТИЦЕ РИБА ПАСТРМКЕ	500,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	500,000,000.00
РОДИТЕЛЈСКЕ КОКОШКЕ ТЕШКОГ ТИПА	800,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	800,000,000.00
РОДИТЕЛЈСКЕ КОКОШКЕ ЛАКОГ ТИПА	800,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	800,000,000.00
РОДИТЕЛЈСКЕ ЂУРКЕ	500,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	500,000,000.00
ПРИПОДНЕ КОЗЕ И ЈАРЧЕВИ	0.00	800,000.00	6	-70,000.00	0	0.00	-730,000.00

ТОВ ЈУНАДИ	1,250,000,000.00	0.00	1	0.00	21	0.00	1,250,000,000.00
ТОВ ЈАГЊАДИ	600,000,000.00	0.00	1	0.00	2	0.00	600,000,000.00
ТОВ СВИЊА	775,000,000.00	0.00	0	0.00	2	0.00	775,000,000.00
ТОВ ЈАРАДИ	600,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	600,000,000.00
КОСНИЦЕ ПЦЕЛА	1,000,000,000.00	93,600.00	8	0.00	2	0.01	999,906,400.00
КРАВЕ ЗА УЗГОЈ ТЕЛАДИ ЗА ТОВ	900,000,000.00	0.00	2	0.00	0	0.00	900,000,000.00
ОСНОВНИ ПОДСТИЦАЈИ И РЕГРЕСИ	17,084,925.00	1,265,807,108.70	45,533	2,609,822,885.40	47,538	7.41	13,209,295,005.90
МЕРЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА	8,000,000,000.00	4,061,536,555.62	8,743	34,257,068.75	283	51.20	3,904,206,375.63
РЕАЛИЗАЦИЈА СУБВ.ПО РЕШ.СУД.ПРЕСУДА И ПРЕНЕТЕ ОБАВЕЗЕ-РУРАЛНИ	5,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	5,000,000.00
ТОВ СВИЊА	0.00	0.00	1	0.00	0	0.00	0.00
ТОВ ЈУНАДИ	0.00	0.00	0	0.00	1	0.00	0.00
ПРИМ. БИЛЈНА ПОЛЛОПРИВРЕДНА ПРОИЗВОДЊА	1,956,500,000.00	1,651,104,468.08	5,867	16,389,392.35	90	84.39	289,006,139.57
ОЧУВАЊЕ БИЛНИХ ГЕНЕТИЧКИХ РЕСУРСА	415,000.00	341,301.95	1	0.00	0	82.24	73,698.05
ПОДРШКА НЕПОЛЈОПР.АКТИВНОСТИМА	0.00	0.00	0	0.00	3	0.00	0.00
ПОДР.БЕЗ.И КВ.ХР.ОРГ.П.И ПР.СА ОЗ.ГЕО.П.	26,400,000.00	25,717,712.41	243	0.00	0	97.42	682,287.59
ПОД.ПОДИЗ.ПРОИЗ В.ЗАС.ВОЦ.ВИН.Л. И ХМЕЛЈА	109,000,000.00	61,413,436.42	219	1,118,181.82	15	56.34	46,468,381.76
ПРИМ.СТОЧАРСКА ПОЛЛОПРИВРЕДНА ПРОИЗВ.	240,900,000.00	217,127,592.01	1,338	1,798,118.76	14	90.13	21,974,289.23
ПОДР.АКТИВ.НА РАЗВОЈУ НЕПОЛЈ.АКТ.НА СЕЛУ	38,000,000.00	33,172,205.31	42	0.00	0	87.30	4,827,794.69
ПОДРШКА МЛАДИМА У РУР.ПОДР.	0.00	0.00	0	0.00	23	0.00	0.00
ИНВ.У ПРЕРАДУ И МАРКЕТИНГ НА ГАЗД-ДИВЕРЗИФИКАЦИЈА	85,000,000.00	63,939,045.30	33	0.00	0	75.22	21,060,954.70
ГРЛА - ПРИМ. СТОЧАРСКА	430,200,000.00	209,011,005.66	427	14,950,775.82	49	48.58	206,238,218.52
ДИГИТАЛИЗАЦИЈА СТОЦАРСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ	223,000,000.00	221,426,114.44	21	0.00	0	99.29	1,573,885.56
ПОДРСКА МЛАДИМА 2019	0.00	0.00	0	0.00	82	0.00	0.00
ПРЕРАДА И МАРК.У СЕКТ.ПРОИЗВ.ВИНА	1,431,000,000.00	637,283,906.56	51	0.00	0	44.53	793,716,093.44
ПРЕР.И МАРК.У СЕК.ЈАКИХ АЛКОХ.ПИЦА	650,000,000.00	422,523,755.42	78	0.00	0	65.00	227,476,244.58
ОРГАНСКА СТОЧАРСКА ПРОИЗВОДЊА	184,000,000.00	183,951,012.00	374	600.00	0	99.97	48,388.00

ПРИМАРНА ПОЛЈ. ПРОИЗВОДЊА - БИЛНА	1,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	1,000.00
ПРИМАРНА ПОЛЈ.ПРОИЗВОДЊА - СТОЧАРСКА	220,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	220,000,000.00
ИНВ.У ОПРЕМУ ЗА ПРИМ.БИЛНУ ПРОИЗВ.	0.00	0.00	1	0.00	3	0.00	0.00
ИНВ.У КВАЛИТ.ПРИПЛ.ГРЛА ЗА ПРИМ.СТОЧ.ПР.	613,632,000.00	0.00	0	0.00	1	0.00	613,632,000.00
ИНВ. ЗА НАБ.МАШИ ОПР. ЗА УНАПР. ДИГИТАЛИЗАЦИЈЕ СТОЧАРСКЕ	1,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	1,000.00
ПОД.ВИШЕГ.ЗАСАДА ВОЊАКА И ХМЕЛЈА	200,000,000.00	0.00	1	0.00	0	0.00	200,000,000.00
ПОД.ВИШЕГ.ЗАСАДА ВИН.ЛОЗЕ	500,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	500,000,000.00
УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (ОСИГУРАЊЕ)	1,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	1,000.00
ОРГАНСКА - БИЛНА	100,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	100,000,000.00
ОРГАНСКА - СТОЧАРСКА	215,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	215,000,000.00
ОЧУВАЊЕ БИЛНИХ ГЕНЕТИЧКИХ РЕСУРСА	900,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	900,000.00
ОЧУВАЊЕ ЖИВОТИЊСКИХ ГЕНЕТИЧКИХ РЕСУРСА	125,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	125,000,000.00
ПОДРСКА НЕПОЛЈ. АКТИВНОСТИМА НА СЕЛУ	0.00	0.00	0	0.00	1	0.00	0.00
ПРУЖ.САВЕТА УДРУЖЕЊИМА, ЗАДРУГАМА И ДР.	646,050,000.00	334,525,000.06	46	0.00	1	51.78	311,524,999.94
КРЕДИТНА ПОДРСКА У ПОЛЈОПРИВРЕДИ	700,000,000.00	46,304,390.02	7	0.00	0	6.61	653,695,609.98
ПРЕМИЈЕ ОСИГУРАЊА - ПРЕНЕТЕ ОБАВЕЗЕ	33,500,000.00	195,158.17	2	0.00	0	0.58	33,304,841.83
СУБВЕНЦ. ДЕЛА КАМАТЕ - ПРЕНЕТЕ ОБАВЕЗЕ	16,500,000.00	2,185,553.48	2	0.00	0	13.25	14,314,446.52
СУБВЕНЦИЈА ДЕЛА КАМАТНЕ СТОПЕ	580,000,000.00	43,923,678.37	3	0.00	0	7.57	536,076,321.63
ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА	70,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	70,000,000.00
ПОСЕБНИ ПОДСТИЦАЈИ У ПОЛЈ. И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ	250,000,000.00	3,554,000.00	3	0.00	0	1.42	246,446,000.00
РЕШЕЊА СУДСКИХ ПРЕСУДА-ПОСЕБНИ	496,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	496,000.00
МЕРЕ И АКЦИЈЕ	1,200,000.00	50,000.00	1	0.00	0	4.17	1,150,000.00
ПРОИЗВ.САД.МАТ. СЕРТИФ.И КЛОН.СЕЛЕК.	3,504,000.00	3,504,000.00	2	0.00	0	100.00	0.00
ОДГАЈИВАЧКИ ПРОГРАМ У СТОЧАРСТВУ	400,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	400,000.00

ОДГАЈИВАЧКИ ПРОГРАМИ-МЕРЕ СЕЛЕКЦИЈЕ	155,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	155,000,000.00
ПОД ЗА ПРОМ.АКТ. (МЕРЕ АКЦИЈЕ)	1,400,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	1,400,000.00
ПОД ЗА ПРОИЗ.САД.МАТЕ. И СЕРТИФ.И КЛОНС.С	88,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	88,000,000.00
ПРАВИЛА И МЕРЕ УРЕЂЕНЈА ТРЖИШТА	2,245,091,000.00	1,656,258,233.39	12,142	1,049,690.74	13	73.82	587,783,075.87
	45,091,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	45,091,000.00
ПОДРШКА ПРОИЗВОЂАЧИМА СУНЦОКРЕТА	1,700,000,000.00	1,656,258,233.39	12,142	1,049,690.74	13	97.43	42,692,075.87
ПОДРШКА ПРОИЗВОЂАЧИМА ЗА ОТКУП МЛЕКА У ПРАХУ	500,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	500,000,000.00
ИПАРД	6,294,000,000.00	986,830,473.21	47	0.00	31	15.68	5,307,169,526.79
МЕРА 1 ПОЗИВ 2	40,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	40,000,000.00
МЕРА 1 ПОЗИВ 3	900,000,000.00	46,831.91	2	0.00	1	0.01	899,953,168.09
МЕРА 1 ПОЗИВ 4	100,000,000.00	9,641,545.73	3	0.00	2	9.64	90,358,454.27
МЕРА 1 ПОЗИВ 5	800,000,000.00	38,473,301.64	2	0.00	2	4.81	761,526,698.36
МЕРА1 ПОЗИВ 6	1,600,000,000.00	535,169,287.04	16	0.00	8	33.45	1,064,830,712.96
МЕРА 1 ПОЗИВ 7	200,000,000.00	8,053,153.06	2	0.00	2	4.03	191,946,846.94
МЕРА 7 ПОЗИВ 1	400,000,000.00	1,705,427.58	0	0.00	2	0.43	398,294,572.42
МЕРА 7 ПОЗИВ 2	180,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	180,000,000.00
МЕРА 9 ПОЗИВ 1	94,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	94,000,000.00
МЕРА 3 ПОЗИВ 4	360,000,000.00	329,669,109.04	6	0.00	10	91.57	30,330,890.96
МЕРА 3 ПОЗИВ 1	40,000,000.00	0.00	0	0.00	0	0.00	40,000,000.00
МЕРА 3 ПОЗИВ 2	480,000,000.00	9,149,376.92	4	0.00	2	1.91	470,850,623.08
МЕРА 3 ПОЗИВ 3	1,100,000,000.00	54,922,440.29	4	0.00	2	4.99	1,045,077,559.71
Пројекат тржишно оријентисане пољопривреде	2,199,000,000.00	852,832,810.41	397	45,933,823.19	22	40.87	1,300,233,366.40
	2,199,000,000.00	852,832,810.41	397	45,933,823.19	22	38.78	1,300,233,366.40

Извор: Управа за аграрна плаћања

Подаци о реализацији подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у претходној календарској години представљају се у Годишњем извештају о стању у пољопривреди у Републици Србији за претходну календарску годину (Зелена књига) и јавно су доступни на званичној веб презентацији Министарства (<http://www.minpolj.gov.rs/korisna-dokumenta-i-linkovi/>) и Владе Републике Србије (<https://www.srbija.gov.rs/tekst/329884/poljoprivreda.php>).

За подстицаје за унапређење система креирања и преноса знања издвојено је 181.600.000,00 динара је у 2022. години, а резултати се публикују на сајту Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде као и у оквиру обавезујућих брошура и приручника који се штампају у тиражу од 500 до 1000 примерака и додељују пољопривредницима.

2. Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У претходном периоду на снази је био Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју. Усвојањем овог закона у јануару 2013. године по први пут подстицаји су структурирани у складу са класификацијом политика у оквиру два стуба подршке Заједничке пољопривредне политике (у даљем тексту: ЗПП).

Законом о изменама и допунама Закона о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 114/21) постављен је оквир за увођење софтверског решења еАграр у области вођења Регистра пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: РПГ), а у циљу унапређења поступка прикупљања података. Оваквим решењем уређује се законодавни оквир за успостављање платформе еАграр, али не и електронско поступање по предмету. У том смислу, било је неопходно спровести промену у оквиру Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

Ова промена постигнута је усвајањем Закона о изменама и допунама Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, број 35/23) и омогућава комплетно електронско поступање и функционалу примену система еАграр у погледу реализације подстицаја. Систем подношења захтева за подстицаје путем платформе еАграр функционалан је од марта 2023. године. На овај начин, омогућено је ефикасније поступање услед бржег одобравања и исплате подстицаја, смањење могућности грешке при подношењу и обради захтева, као и убрзање обраде захтева услед увезивања релевантних база, регистара и других службених евиденција. Такође, успостављање новог софтверског решења омогућиће ефикасније извештавање, праћење статистике подстицаја и већи степен контроле. Запослени у Управи за аграрна плаћања неће више морати да сакупљају, прекуцавају и ручно упоређују и обрађују податке садржане у више папирних докумената, од којих се већина већ налази у електронским базама органа, већ ће све потребне податке имати на јединственом електронском месту, што ће битно скратити време потребно за обраду захтева. Очекује се да ће се обрада захтева убрзати за минимум 20%, са тенденцијом већег убрзања након протекла одређеног временског периода и потпуног упознавања новог система.

Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју доноси се на годишњем нивоу, тако да су у претходном периоду, почев од 2013. године, када је на снагу ступио закон којим се уређују подстицаји у пољопривреди и руралном развоју, сваке године усвајане годишње уредбе, којима се прописује расподела подстицаја за одређену календарску годину.

У претходном периоду, укључујући и 2022. годину, планирана средства реализована су у складу са Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју. Међутим, код појединих мера политике постоји разлика у терминима пријема захтева за подстицаје (а што је условљено сезонским производним циклусом) и буџетског циклуса (који се поклапа са календарском годином), због чега је настајала потреба преношења насталих обавеза у текућој години у наредни буџетски период/годину. Такође, ова категорија укључује и неизмирене обавезе, пренете из претходног периода

и/или које доспевају за исплату у текућој години. Ова намена буџетских средстава укључена је у претходно наведене укупне суме по врстама подстицаја. Увођењем еАгара настоји се превазићи овај проблем преношења средстава по насталим обавезама из године у годину.

3. Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Уколико се посматра стратешки/програмски оквир, Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју прати Акциони план за спровођење Програма Владе 2023 – 2026 Приоритетни циљ: 1.1. Продуктивна пољопривреда и стабилно снабдевање храном, као и основне правце пољопривредне политике и политике руралног развоја прописане Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014 – 2024. године („Службени гласник РС”, број 85/14; у даљем тексту: Стратегија).

Поред тога, поједине активности и мере пољопривредне политике и политике руралног развоја, које су предмет расподеле подстицаја, али и усклађивања са ЗПП, садржане су у Акционом плану за преузимање, усвајање и спровођење правних тековина Европске уније у области пољопривреде и руралног развоја (усвојен од стране Владе 18. октобра 2018. године).

Основни законски пропис, којим се регулише област на које се промене односе, јесте Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 10/13 – др. закон, 101/16, 67/21 – др. закон и 114/21) њиме се уређују циљеви пољопривредне политике и политике руралног развоја, као и начин њиховог остваривања.

Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју прописује минималне износе подстицаја, док се финансијски оквир за реализацију подстицаја односно обим средстава, врсте и максимални износи по врсти подстицаја уређује Уредбом о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, којом се средства у оквиру буџета Министарства намењена пољопривреди распоређују за сваку текућу годину. У скалу са овим законом максимални износи по врсти подстицаја одређују се у зависности од расположивих средстава опредељених Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС”, број 138/22), као и обима тих средстава по врсти подстицаја, броја корисника и јединице мере у зависности од врсте подстицаја, као и од тога да ли се ради о подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди, односно подручјима одређених управних округа. Њиме се прописује и да преузимање обавеза за подстицаје мора бити у складу са законом којим се уређује буџетски систем, односно укупан износ обавеза за подстицаје које Министарство преузима у складу са актом Владе за текућу годину, не сме бити већи од расположиве апропријације која је Министарству одобрена за ту намену у тој буџетској години.

Ближе дефинисање сваке врсте подстицаја садржано је у подзаконским актима.

Промена предложена овом уредбом представља континуитет у исплати финансијских средстава опредељених буџетом за 2023. годину и пренетих обавеза из претходних година.

**4. Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе?
Представити узроке и последице проблема.**

Због ограничених административних капацитета у Управи за аграрна плаћања, која је надлежна за реализацију подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, а имајући у виду велики број захтева код појединих мера директних плаћања, обрада предмета је била успорена, због чега је долазило до случајева да плаћање не буде реализовано у истој календарској години у којој је поднет захтев. Обрада захтева подразумевала је ручно упоређивање поднетог документарног материјала, ручно уношење података у различита програмска решења за исплату подстицаја и самим тим постојала је могућност грешке приликом обраде. Целокупно разматрање захтева засновано је на тумачењу прописа обрађивача предмета уз успостављену процедуру, што је опет у појединим случајевима водило ка грешкама.

Овакав начин рада резултирао је судским пресудама по основу донетих и неисплаћених решења из претходног периода за реализацију подстицаја из претходног периода, другостепеним решењима по жалбама корисника подстицаја, као и решењима донетим у поновном поступку након поништавања побијаног првостепеног решења од стране другостепеног органа.

Овом уредбом, поред прерасподеле финансијских средстава за реализацију подстицаја по решењима судских пресуда и по основу донетих, а неисплаћених решења из претходног периода, за реализацију подстицаја из претходног периода по другостепеним решењима, као и по новим решењима донетим у поновном поступку након поништавања побијаног првостепеног решења од стране другостепеног органа (Табела 4), врши се и прерасподела средстава опредељених законом којим се уређује буџет за текућу годину за директна плаћања, мере руралног развоја, посебне подстицаје и кредитну подршку.

ТАБЕЛА 4: Расподеле средстава за реализацију подстицаја по решењима судских пресуда, реализацију подстицаја из претходног периода по другостепеним решењима, као и по новим решењима донетим у поновном поступку након поништавања побијаног првостепеног решења од стране другостепеног органа по основу донетих, а неисплаћених решења из претходног периода, као и захтева који ће бити решени у текућој години (која је саставни део Предлога уредбе о изменама и допунама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години; у даљем тексту: Предлог уредбе)

Редни број	Врста подстицаја	Средства за захтеве који ће бити решени у текућој години	Средства за реализацију подстицаја по решењима судских пресуда и донетих, реализацију подстицаја из претходног периода по другостепеним решењима, као и по новим решењима донетим у поновном поступку након поништавања побијаног првостепеног решења од стране другостепеног органа а неисплаћених решења из претходног периода	Укупан износ средстава
I.	ДИРЕКТНА ПЛАЋАЊА	6.158.800.000		
1	Премије	219.000		
1,1	Премија за млеко	219.000		
2	Подстицаји за производњу	6.157.881.000		
2,1	Подстицаји за биљну производњу	2.100.000		
2,2	Подстицаји у сточарству	6.155.781.000		
2.2.1	Подстицаји за квалитетне приплодне млечне краве			
2.2.2	Подстицаји за квалитетне приплодне товне краве и бикове			
2.2.3	Подстицаји за квалитетне приплодне крмаче и нерастове			
2.2.4	Подстицаји за квалитетне приплодне овце, и овнове, козе и јарчеве			
2.2.5	Подстицаји за родитељске кокошке тешког типа	4.500.000.000		
2.2.6	Подстицаји за родитељске кокошке лаког типа			
2.2.7	Подстицаји за родитељске ћурке			
2.2.8	Подстицаји за квалитетне приплодне матице риба шарана			
2.2.9	Подстицаји за квалитетне приплодне матице риба пастрмке			
2.2.10	Подстицаји за тов јунади			
2.2.11	Подстицаји за тов јагњади			
2.2.12	Подстицаји за тов јаради			
2.2.13	Подстицаји за тов свиња			
2.2.14	Подстицаји за кошнице пчела	8.829.000		
2.2.15	Подстицаји за производњу конзумне рибе	48.151.000		
2.2.16	Подстицаје за краве за узгој телаци за тов	453.300.000		
			13.000.000	6.171.800.000

2.2.17	Подстицаје за краве дојиље	3.280.000		
3	Регреси	700.000		
3,1	Регрес за гориво, семе и ђубриво	700.000		
II.	ПОДСТИЦАЈИ МЕРАМА РУРАЛНОГ РАЗВОЈА	4.788.163.000		
1	Подстицаји за унапређење конкурентности	4.440.325.000		
1,1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства	3.039.517.000		
1.1.1	Подстицање подизања нових вишегодишњих производних засада воћака, винове лозе и хмеља	109.000.000		
1.1.1.1	Подстицање подизања нових вишегодишњих производних засада воћака и хмеља	109.000.000		
1.1.2	Подршка за унапређење примарне пољопривредне производње	2.930.517.000		
1.1.2.1	Подршка за инвестиције у набавку нових машина и опреме за унапређење примарне биљне пољопривредне производње	2.075.386.000		
1.1.2.2	Подршка за инвестиције у набавку нових машина и опреме за унапређење примарне сточарске пољопривредне производње	271.900.000		
1.1.2.3	Подршка за инвестиције у набавку квалитетних приплодних грла за унапређење примарне сточарске пољопривредне производње	361.804.000	15.000.000	4.803.163.000
1.1.2.4	Подршка дигитализацији сточарске производње	221.427.000		
1,2	Инвестиције у прераду и маркетинг пољопривредних и прехрамбених производа и производа рибарства	1.399.808.000		
1.2.1	Изградња објеката и набавка опреме у сектору производње вина	837.284.000		
1.2.2	Изградња и реконструкција објеката и набавка опреме у сектору производње јаких алкохолних пића	562.524.000		
1,3	Управљање ризицима (премије осигурања)	1.000.000		
2	Подстицаји за очување и унапређење животне средине и природних ресурса	184.347.000		
2,1	Органска производња	184.005.000		
2.1.1	Органска биљна производња	-		
2.1.2	Органска сточарска производња	184.005.000		

2,2	Очување биљних и животињских генетичких ресурса	342.000		
2.2.1	Очување биљних генетичких ресурса	342.000		
2.2.2	Очување животињских генетичких ресурса	-		
3	Подстицаји за диверсификацију дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима	163.491.000		
3,1	Унапређење економских активности на селу кроз подршку непољопривредним активностима	33.173.000		
3,2	Спровођење активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду, као и за увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима	130.318.000		
3.2.1	Диверсификација економских активности кроз подршку инвестицијама у прераду и маркетинг на газдинству	104.000.000		
3.2.2	Подстицаји за увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима	26.318.000		
3,3	Инвестиције у руралну инфраструктуру	-		
III.	ПОСЕБНИ ПОДСТИЦАЈИ	5.104.000		
1	Подстицаји за спровођење одгајивачких програма, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству - мере селекције	400.000		
2	Подстицаје за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју (мере и акције у пољопривреди)	1.200.000	496.000	5.600.000
3	Подстицаји за производњу садног материјала и сертификацију и клонску селекцију	3.504.000		
IV.	КРЕДИТНА ПОДРШКА	-	10.000.000	10.000.000

5. Која промена се предлаже?

Овом уредбом предлаже се прерасподела финансијских средства за исплату неисплаћених решења из претходног периода, реализацију подстицаја из претходног периода по другостепеним решењима, као и по новим

решењима донетим у поновном поступку након поништавања побијаног првостепеног решења од стране другостепеног органа.

Такође, предмет Предлога уредбе је повећање укупних средстава издвојених за премију за млеко у оквиру директних плаћања. прерасподела средстава у оквиру директних плаћања у складу са динамиком досадашњих исплата и обимом приспелих захтева по основу расписаних јавних позива.

Директна плаћања, у зависности од врсте подстицаја исплаћују се у одговарајућим максималним износима, и то за:

1) премију за млеко које испуњава услове у складу са посебним прописом којим се уређује квалитет сировог млека у износу од десет динара по литру млека за захтеве за премију за четврти квартал 2022. године, односно у износу од 15 динара по литру млека за први квартал 2023. године, као и у износу од 19 динара по литру млека за други и трећи квартал 2023. године;

2) подстицаје за квалитетне приплодне млечне краве у износу од 40.000 динара по грлу.

3) подстицаје за квалитетне приплодне товне краве и бикове у износу од 40.000 динара по грлу;

4) подстицаје за квалитетне приплодне овце и овнове, козе и јарчеве у износу од 7.000 динара по грлу;

5) подстицаје за квалитетне приплодне крмаче и нерастове у износу од 18.000 динара по грлу;

6) подстицаје за родитељске кокошке тешког типа у износу од 60 динара по грлу;

7) подстицаје за родитељске кокошке лаког типа у износу од 100 динара по грлу;

8) подстицаје за родитељске ћурке у износу од 300 динара по грлу;

9) подстицаје за квалитетне приплодне матице рибе шарана у износу од 500 динара по грлу;

10) подстицаје за квалитетне приплодне матице рибе пастрмке у износу од 300 динара по грлу;

11) подстицаје за тов јунади у износу од 15.000 динара по грлу у тову;

12) подстицаје за тов јагњаци у износу од 2.000 динара по грлу у тову;

13) подстицаје за тов јаради у износу од 2.000 динара по грлу у тову;

14) подстицаје за тов свиња у износу од 1.000 динара по грлу у тову;

15) подстицаје за кошнице пчела у износу од 800 динара по кошници;

16) подстицаје за краве за узгој телади за тов у износу од 20.000 динара по грлу;

17) подстицаје за женску телади од квалитетних приплодних крава првотелки у износу од 25.000 динара по кварталу.

18) подстицаје за производњу конзумне рибе у износу од 10 динара по килограму произведене рибе.

У оквиру мера руралног развоја, врши се прерасподела укупних средстава за ову врсту мера уз смањење укупног износа средстава за подстицаје

за унапређење конкурентности у корист повећања укупног износа средстава за подстицаје за унапређење система креирања и преноса знања кроз увођење подстицаја за развој техничко-технолошких, примењених, развојних и иновативних пројеката у пољопривреди и руралном развоју.

Наводимо 4 Пројекта из предходне 2022 године који утичу на подршку руралном развоју у смислу показних примера добре праксе пољопривредницима за унапређење своје производње.

Очекивани резултати и начин њихове дисеминације за подстицаје из члана 1. став 1. тачке 6) обухватају: Израђену студију „Унапређење квалитета, безбедности и технологије прераде уљарица на пољопривредним газдинствима у Републици Србији трансфером знања од стране научно-истраживачких организација“ у електронском облику и у штампаном облику у најмање 40 примерака са најмање 30 страна која је дистрибуирана Пољопривредним саветодавним и стручним службама и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (најмање 5 примерака); Израђену брошуру која је штампана на најмање четири стране у тиражу од 500 примерака, а која је дистрибуирана свим Пољопривредним саветодавним и стручним службама, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (најмање 10 примерака), као и заинтересованим корисницима пројекта; Одржана најмање 3 скупа на којима ће бити презентовани резултати пројекта са најмање 15 учесника на једном скупу; Промоцију резултата пројекта путем мас медија кроз објављивање најмање 5 прилога на сајтовима институција укључених у реализацију пројекта или другим релевантним институцијама (од чега један на www.psss.rs), једног прилога на телевизији и најмање два текста у штампаним медијима; Урађен извештај о реализацији пројекта.

Очекивани резултати и начин њихове дисеминације за подстицаје из члана 1. став 1. тачке 7) обухватају: Израђен и објављен водич “Електронска подршка испуњењу захтева за стављање у промет хране биљног порекла произведене на пољопривредним газдинствима” у електронском облику и у штампаном облику у најмање 100 примерака, који је дистрибуиран Пољопривредним саветодавним и стручним службама и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (најмање 5 примерака) и пољопривредним произвођачима; Развијену web апликацију која служи као подршка пољопривредним произвођачима за израду документације потребне за стављање у промет хране биљног порекла произведене на пољопривредним газдинствима, у складу са важећим законским и подзаконским прописима Републике Србије; Најмање 5 радионица (обука са практичним приказом начина приступа и коришћењу web апликације) организованих за најмање 34 пољопривредна саветодавца из најмање 22 ПССС и најмање 50 пољопривредних произвођача; Одржан 1 скуп са најмање 30 учесника на којем ће се представити резултати пројекта; Промоцију резултата пројекта путем мас медија кроз објављивање најмање 5 прилога на сајтовима институција укључених у реализацију пројекта или другим релевантним институцијама (од чега један на www.psss.rs), једног прилога на телевизији и најмање два текста у штампаним медијима; Урађен извештај о реализацији пројекта.

Очекивани резултати и начин њихове дисеминације за подстицаје из члана 1. став 1. тачке 8) обухватају: Израђену студију „Стварање нових функционалних, прехранбених производа искоришћавањем нуспроизвода из процеса производње хране и самониклог јестивог биља“ у електронском облику и у штампаном облику у најмање 40 примерака са најмање 30 страна која је дистрибуирана Пољопривредним саветодавним и стручним службама, пољопривредним газдинствима, малим произвођачима хране и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (најмање 5 примерака); Израђену брошуру која је штампана на најмање четири стране у тиражу од 500 примерака, а која је дистрибуирана свим Пољопривредним саветодавним и стручним службама, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (најмање 10 примерака), као и пољопривредним газдинствима, малим произвођачима хране као крајњим корисницима пројекта. Најмање 5 радионица (практичних обука на којима би се демонстрирао процес производње нових функционалних прехранбених производа) организованих за најмање 15 учесника на једној радионици; Одржан најмање 1 скуп, са најмање 30 учесника на којем ће бити презентоване могућности производње нових функционалних прехранбених производа уз коришћење нуспроизвода производње хране и самониклог јестивог биља у погонима малих произвођача хране и на пољопривредним газдинствима; Израду *website* у циљу промоције пројекта, на којем ће бити презентоване све активности и резултати пројекта; Урађен извештај о реализацији пројекта.

Очекивани резултати и начин њихове дисеминације за подстицаје из члана 1. став 1. тачке 9) обухватају: Израђену студију „Унапређење контролисане биљне производње у циљу производње здравствено безбедне хране“ у електронском облику и у штампаном облику у најмање 40 примерака са најмање 30 страна која је дистрибуирана Пољопривредним саветодавним и стручним службама и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (најмање 5 примерака); Израђену брошуру која је штампана на најмање четири стране у тиражу од 500 примерака, а која је дистрибуирана свим Пољопривредним саветодавним и стручним службама, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (најмање 10 примерака), као и пољопривредним газдинствима као крајњим корисницима пројекта; Едукацију најмање 30 пољопривредних произвођача, корисника пројекта о спровођењу доследне примене контролисане употребе агрохемијских средстава, примени превентивних мера борбе, хигијенском поступању приликом производње и манипулације пољопривредним производима, примени добре пољопривредне праксе, заштити човекове околине, одговорном поступању према запосленима на газдинству и свим корацима неопходним за подизање стандарда у примарној производњи воћа и поврћа, кроз организовање најмање 5 радионица (практичних обука) и 8 теоријских предавања; Промоцију резултата пројекта путем мас медија кроз објављивање прилога на сајтовима институција укључених у реализацију пројекта (од чега један на www.psss.rs) или на друштвеним мрежама, објављивање једног прилога на телевизији и најмање два текста у штампаним медијима; Урађен извештај о реализацији пројекта.

6. Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Предлог уредбе доноси се на основу члана 4. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и члана 8. Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину, којима се уређује да Влада прописује за сваку буџетску годину обим средстава, врсте и максималне износе по врсти подстицаја.

Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години доноси се независно од прописа о расподели подстицаја у претходним годинама, с обзиром да су предметна буџетска средства, чија је расподела предмет овог прописа, дефинисана законом, којим се уређује буџет Републике Србије за 2023. годину. Веза ове уредбе са претходним прописима постоји у финансијском смислу, с обзиром да се део средстава, настао по основу обавеза по основу донетих, а неисплаћених решења из претходног периода, као и обавеза по основу захтева који ће бити решени у текућој години, расподељује кроз ову уредбу.

Предлог уредбе се доноси на иницијативу Министарства, које је задужено и за праћење реализације ове уредбе и извештавање.

Промена је неопходна, с обзиром да је Уредбом на снази прописана расподела подстицаја, која не омогућава максимално ефективну и правовремену реализацију подстицаја у пољопривреди и руралном развоју. У том смислу, Предлог уредбе садржи прерасподелу подстицаја, којом се обезбеђује усклађивање расподеле средстава за подстицаје са реалним потребама по основу захтева за остваривање права на подстицаје и динамике исплате. Предлогом уредбе прописују се средства по појединим подстицајима, која ће бити реализована у наведеним износима током 2023. године према свим наведеним наменама, а у складу са јавним позивима који ће бити објављени за сваку од мера.

7. На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предлог уредбе као циљну групу таргетира пољопривредна газдинства и породична пољопривредна газдинства, уписана у РПГ, јединице локалне самоуправе, научноистраживачке и образовне установе, као и друга лица и организације. Корисници сваке од мера прописани су Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, док су услови за остваривање права на подршку ближе дефинисани релевантним подзаконским прописима, односно правилницима и јавним позивима. Подстицајне мере имају за циљ стабилизацију дохотка свих циљних група кроз умањење трошкова производње и остварује позитиван ефекат на њихово пословање. Негативних ефеката нема.

Циљне групе :

Право на подношење пријаве на овај Конкурс има правно лице уписано у Регистар научноистраживачких организација, истраживачко развојни центар, иновациони центар уписан у Регистар иновационих делатности у складу са законом којим се уређује иновациона делатност и акредитовани факултети као и

предузетник и правно лице који испуњавају услове за обављање саветодавних и стручних послова у пољопривреди у складу са законом којим се уређује обављање саветодавних и стручних послова у пољопривреди. (у даљем тексту: Подносилац пријаве).

Пројекат може реализовати више правних лица из става 1. овог члана, при чему је једно у улози носиоца пројекта и потписника уговора и уговорних обавеза.

Лице из става 1. овог члана на реализацији пројекта може ангажовати и одговарајућа стручна лица (у даљем тексту: експерте), која нису запослена код њега.

Подносилац пријаве из става 1. овог члана може укључити и друга правна лица у реализацију пројекта као партнерске организације.

8. Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју доноси се на годишњем нивоу, у складу са Законом о буџету Републике Србије за буџетску годину, те не постоји други документ којим би се прописала расподела подстицаја у пољопривреди и руралном развоју.

9. Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Предлогом уредбе врши се расподела буџетских средстава за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју, између осталог и оних који нису обухваћени прописом на снази како би се обезбедио континуитет исплата подстицајиних средстава. Сходно томе, не постоји могућност расподеле подстицаја у пољопривреди и руралном развоју током 2023. године кроз примену другог важећег прописа.

10. Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo).

Уколико би се одустало од интервенције и задржало тренутно стање, односно уколико не би дошло до измена и допуна Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју изгубио би се континуитет у исплати укупно опредељених средстава за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју.

У табели 10. приказана је планирана алокација средстава чија се измена овим прописом предлаже.

ТАБЕЛА 10: Предложена прерасподела финансијских средстава

	НАЗИВ МЕРЕ	Расподела	ПРОМЕНА	Расподела УРЕДБА 2	ПРОМЕНА	Расподела УРЕДБА 3	ПРОМЕНА	Расподела УРЕДБА 4	ПРОМЕНА	Расподела УРЕДБА 5
I	ДИРЕКТНА ПЛАЋАЊА	8,528,800,000	36,204,361,000	44,733,161,000	-17,084,925,	27,648,236,000	-594.068.0	27.054.168.000	0	27.054.168.000

2 . 2 . 1 0	Подстицаји за краве дојиље	0	0	0	0	0	3,280,000	3,280,000	0	3,280,000
2 . 2 . 1 1	Подстицаји за тов јунади	1,310,000,000	250,000,000	1,060,000,000	1,060,000,000	44,221,000	1,104,221,000	38,000,000	1,142,221,000	
2 . 2 . 1 2	Подстицаји за тов јагњади									
2 . 2 . 1 3	Подстицаји за тов јаради									
2 . 2 . 1 4	Подстицаји за тов свиња									
2 . 2 . 1 5	Подстицаји за кошнице пчела	11,500,000		11,500,000		11,500,000	-2,671,000	8,829,000	0	8,829,000
2 . 2 . 1 6	Подстицаји за производњу конзумне рибе	1,100,000	55,000,000	56,100,000		56,100,000	-7,949,000	48,151,000	0	48,151,000
2 . 2 . 1 7	Подстицаје за краве за узгој телади за тов	456,000,000		456,000,000		456,000,000	-700,000	455,300,000	-2,000,000	453,300,000
3 . 1	Регреси	0	0	0	0	0	300,000	300,000	400,000	700,000
3 . 1	Регрес за гориво			0		0	300,000	300,000	400,000	700,000
3 . 2	Регрес за ђубриво	0	0	0	0	0	0	0		0
3 . 3	Регрес за трошкове складиштења у јавним складиштима	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 . 1	Судске пресуде, пренете обавезе и резервисања за спорне захтеве	50,000,000		50,000,000		50,000,000	-37,000,000	13,000,000	0	13,000,000
1 б	Захтеви из текуће године	2,000,000,000	36,599,361,000	38,599,361,000	17,084,925,000	21,514,436,000	594,068,000	20,920,368,000	-38,000,000	20,882,368,000
1 . 1	Премиије - 4 квартал и 1-2 квартал	2,000,000,000	5,860,000,000	7,860,000,000	0	7,860,000,000	594,070,000	7,265,930,000	-38,000,000	7,227,930,000
1 . 1	Премиија за млеко 4 квартал 2022	2,000,000,000	140,000,000	1,860,000,000		1,860,000,000	-2,000	1,859,998,000		1,859,998,000
	Премиија за млеко 1-3 квартал 2023		6,000,000,000	6,000,000,000		6,000,000,000	594,068,000	5,405,932,000	-38,000,000	5,367,932,000
2 . 1	Подстицаји за производњу	0	25,044,386,000	25,044,386,000	11,389,950,000	13,654,436,000	2,000	13,654,438,000	0	13,654,438,000
2 . 1	Подстицаји за биљну производњу	0	11,389,950,000	11,389,950,000	11,389,950,000	0	0	0	0	0

3										
2 . 2 . 1 4	Подстицаји за тов свиња									
2 . 2 . 1 5	Подстицаји за коошнице пчела		1,000,000,000	1,000,000,000		1,000,000,000		1,000,000,000	0	1,000,000,000
2 . 2 . 1 6	Подстицаји за производњу конзумне рибе			0		0	1,000	1,000	0	1,000
2 . 2 . 1 7	Подстицаје за краве за узгој телад за тов		900,000,000	900,000,000		900,000,000		900,000,000	0	900,000,000
3 .	Регреси	0	5,694,975,000.00	5,694,975,000.00	5,694,975,000.00					
3 . 1	Регрес за гориво		5,694,975,000	5,694,975,000	5,694,975,000	0		0	0	0
3 . 2	Регрес за ђубриво			0		0		0	0	0
3 . 3	Регрес за трошкове складиштења у јавним складиштима			0		0		0	0	0
I I	ПОДСТИЦАЈИ МЕРАМА РУРАЛНОГ РАЗВОЈА (укупно)	7,600,465,000	399,535,000	8,000,000,000		8,000,000,000	344,068,000	8,344,068,000	37,050,000	8,381,118,000
I I а	Резервисања за захтеве по основу судских пресуда, пренетих обавеза и захтева поднетих а нерешених у претходном периоду	6,954,415,000	(1,575,000,000)	5,379,415,000		5,379,415,000	670,252,000	4,709,163,000	94,000,000	4,803,163,000
1 .	Подстицаји за унапређење конкурентности	5,438,000,000	-314,000,000	5,124,000,000	0	5,040,600,000	-694,275,000	4,346,325,000	94,000,000	4,440,325,000
1 . 1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства	3,057,000,000	14,000,000	3,043,000,000	0	2,959,600,000	313,083,000	2,646,517,000	393,000,000	3,039,517,000
1 . 1 . 1	Подстицање подизања нових вишегодишњих производних засада воћака, винове лозе и хмеља	109,000,000	0	109,000,000	0	109,000,000	0	109,000,000	0	109,000,000
1 . 1 . 1 . 1	Подстицање подизања нових вишегодишњих производних засада воћака и хмеља	109,000,000		109,000,000		109,000,000		109,000,000		109,000,000
1 . 1 . 1 . 2	Подстицање подизања нових вишегодишњих производних засада винове лозе	0		0		0		0		0
1 . 1	Подрица за унапређење примарне	2,948,000,000	14,000,000	2,934,000,000	0	2,850,600,000	313,083,000	2,537,517,000	393,000,000	2,930,517,000

2	пољопривредне производње									
1 1 1 2 1	Подришка за инвестиције у набавку нових машина и опреме за унапређење примарне пољопривредне производње	1,996,000,000	14,000,000	1,982,000,000	0	1,956,500,000	113,114,000	1,843,386,000	232,000,000	2,075,386,000
	Извор 01	1,996,000,000	14,000,000	1,982,000,000		1,956,500,000	113,114,000	1,843,386,000	232,000,000	2,075,386,000
	Извор 13			0		0		0		0
1 1 2 2	Подришка за инвестиције у набавку нових машина и опреме за унапређење примарне сточарске пољопривредне производње	255,000,000		255,000,000		240,900,000		240,900,000	31,000,000	271,900,000
1 1 2 3	Подришка за инвестиције за набавку нових машина и опреме за унапређење сточарске пољопривредне производње			0		0		0		0
1 1 2 4	Подришка за инвестиције у набавку квалитетних приплодних грла за унапређење примарне сточарске пољопривредне производње	474,000,000		474,000,000		430,200,000	198,396,000	231,804,000	130,000,000	361,804,000
1 1 2 5	Подришка инвестицијама у изградњу и опремање објеката	0		0		0		0		0
1 1 2 6	Подришка инвестицијама у набавку нових трактора	0		0		0		0		0
1 1 2 7	Подришка инвестицијама за електрификацију поља	0		0		0		0		0
1 1 2 8	Подришка инвестицијама за набавку новог трактора	0		0		0		0		0
1 1 2 9	Подришка за инвестиције опреме за унапређење примарне пољопривредне производње	0		0		0		0		0
1 1 3	Подришка дигитализацији сточарске производње	223,000,000		223,000,000		223,000,000	1,573,000	221,427,000		221,427,000

0										
1 2	Инвестиције у прераду и маркетинг пољопривредних и прехранбених производа и производа рибарства	2,381,000,000	300,000,000	2,081,000,000	0	2,081,000,000	381,192,000	1,699,808,000	300,000,000	1,399,808,000
1 2 1	<i>Подршка унапређењу квалитета вина, ракије и пољопривредно-прехранбених производа</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 2 2	<i>Контролне маркице за пољопр.-прехранбене производе и вино</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 2 3	<i>Достизање стандарда квалитета кроз подршку унапређења квалитета вина и ракије</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 2 4	<i>Набавка опреме у меса, млека и пива</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 2 5	<i>Изградња објеката и набавка опреме у сектору производње вина</i>	1,631,000,000	200,000,000	1,431,000,000	0	1,431,000,000	293,716,000	1,137,284,000	300,000,000	837,284,000
1 2 6	<i>Изградња и реконструкција објеката и набавка опреме у сектору производње јаких алкохолних пића</i>	750,000,000	100,000,000	650,000,000	0	650,000,000	87,476,000	562,524,000	0	562,524,000
1 3	Управљање ризицима (Регрес за премину за осигурања за усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиње)	0	0	0	0	0	0	0	1,000,000	1,000,000
1 4	<i>Успостављање и јачање удружења</i>									
2	Подстицаји за очување и унапређење животне средине и природних ресурса	170,415,000	14,000,000	184,415,000	0	184,415,000	-68,000	184,347,000	0	184,347,000
2 1	<i>Органска производња</i>	170,000,000	14,000,000	184,000,000	0	184,000,000	5,000	184,005,000	0	184,005,000
2 1 1	<i>Органска биљна производња</i>									
2 1 2	<i>Органска сточарска производња</i>	170,000,000	14,000,000	184,000,000	0	184,000,000	5,000	184,005,000	0	184,005,000
2 2	<i>Очување биљних и животињских генетичких ресурса</i>	415,000	0	415,000	0	415,000	-73,000	342,000	0	342,000
2 2	<i>Очување биљних генетичких ресурса</i>	415,000	0	415,000	0	415,000	-73,000	342,000	0	342,000

4 1	Припрема локалних стратегија руралног развоја			0		0		0		0
4 2	Спровођење локалних стратегија руралног развоја			0		0		0		0
5 .	Подстицаји за унапређење система креирања и преноса знања	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 1	Развој техничко-технолошких, примењених, развојних и иновативних пројеката у пољопривреди и руралном развоју			0		0		0		0
5 2	Подршку пружању савета и информација пољопривредним произвођачима, удружењима, задругама и другим правним лицима у пољопривреди			0		0		0		0
6	Судске пресуде, пренете обавезе и резервисања за спорне захтеве	5,000,000		5,000,000		5,000,000	10,000,000	15,000,000		15,000,000
I I б	Захтеви из текуће године	646,050,000	1,974,535,000	2,620,585,000	0	2,620,585,000	1,014,320,000	3,634,905,000	- 56.950.000	3.577.955.000
1 .	Подстицаји за унапређење конкурентности	0	1,533,635,000	1,533,635,000	0	1,533,635,000	814,320,000	2,347,955,000	- 94.000.000	2.253.955.000
1 1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства	0	1,533,635,000	1,533,635,000	0	1,533,634,000	814,320,000	2,347,954,000	- 94.000.000	2.253.954.000
1 1 1 1	Подстицање подизања нових вишегодишњих производних засада воћака, винове лозе и хмеља	0	700,000,000	700,000,000	0	700,000,000	0	700,000,000	0	700,000,000
1 1 1 1	Подстицање подизања нових вишегодишњих производних засада воћака и хмеља		200,000,000	200,000,000		200,000,000		200,000,000		200,000,000
1 1 1 2	Подстицање подизања нових вишегодишњих производних засада винове лозе		500,000,000	500,000,000		500,000,000		500,000,000		500,000,000
1 1 2	Подршка за унапређење примарне пољопривредне производње	0	833,635,000	833,635,000	0	833,634,000	814,320,000	1,647,954,000	- 94.000.000	1.553.954.000
	Подршка за инвестиције у набавку нових машина и опреме за унапређење примарне биљне пољопривредне производње	0	13,635,000	13,635,000	0	1,000	594,320,000	594,321,000	- 94.000.000	500.321.000
	Извор 01		13,635,000	13,635,000		1,000	594,320,000	594,321,000	- 94.000.000	500.321.000
	Извор 13			0		0		0		0

	квалитета живота у руралним подручјима									
3 1	Унапређење економских активности на селу кроз подршку непољопривредних активности	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Извор 01</i>			0		0		0		0
	<i>Извор 13</i>			0		0		0		0
3 3 3	Спровођење активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду, као и за увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 3 1	Увођење и сертификација система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла			0		0		0		0
3 3 2	Диверсификација економских активности кроз подршку инвестицијама у прераду и маркетинг на газдинству			0		0		0		0
3 3 3	Подршку младима у руралним срединама			0		0		0		0
3 4	Инвестиције у руралну инфраструктуру			0		0		0		0
4 .	Подстицаји за припрему и спровођење локалних стратегија руралног развоја	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 1	Припрема локалних стратегија руралног развоја			0		0		0		0
4 2	Спровођење локалних стратегија руралног развоја			0		0		0		0
5 .	Подстицаји за унапређење система креирања и преноса знања	646,050,000	0	646,050,000	0	646,050,000	20,000,000	666,050,000	37,050,000	703,100,000
5 1	Развој техничко-технолошких, примењених, развојних и иновативних пројеката у пољопривреди			0		0		0	37,050,000	37,050,000

	руралном развоју								
5 · 2	Подршку пружању савета и информација пољопривредним произвођачима, удружењима, задругама и другим правним лицима у пољопривреди	646,050,000		646,050,000		646,050,000	20,000,000	666,050,000	666,050,000
I I I	ПОСЕБНИ ПОДСТИЦАЈИ (Укупно)	2,100,000	247,900,000	250,000,000		250,000,000		250,000,000	250,000,000
I I I а	Резервисања за захтеве по основу судских пресуда, пренетих обавеза и захтева поднетих а нерешених у претходном периоду	2,100,000	3,500,000	5,600,000		5,600,000		5,600,000	5,600,000
	Подстицаји за спровођење одгајивачких програма, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству - мере селекције	400,000		400,000		400,000		400,000	400,000
	Подстицаје за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју (мере и акције у пољопривреди)	1,200,000		1,200,000		1,200,000		1,200,000	1,200,000
	Подстицаји за производњу садног материјала и сертификацију и клонску селекцију	0	3,504,000	3,504,000		3,504,000		3,504,000	3,504,000
	Судске пресуде и пренете обавезе	500,000	-4,000	496,000		496,000		496,000	496,000
I I I б	Захтеви из текуће године	0	244,400,000	244,400,000	0	244,400,000	0	244,400,000	244,400,000
1 ·	Подстицаји за спровођење одгајивачких програма, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству - мере селекције	0	155,000,000	155,000,000		155,000,000		155,000,000	155,000,000
2 ·	Подстицаје за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју (мере и акције у пољопривреди)	0	1,400,000	1,400,000		1,400,000		1,400,000	1,400,000
3 ·	Подстицаји за производњу садног материјала и сертификацију и клонску селекцију	0	88,000,000	88,000,000		88,000,000		88,000,000	88,000,000
I V	IPARD	6,294,000,000	0	6,294,000,000	0	6,294,000,000	0	6,294,000,000	6,294,000,000
	IPARD допринос ЕУ	4,720,500,000	0	4,720,500,000	0	4,720,500,000	0	4,720,500,000	4,720,500,000
	Кофинансирање IPARD	1,573,500,000	0	1,573,500,000	0	1,573,500,000	0	1,573,500,000	1,573,500,000
V	КРЕДИТНА ПОДРШКА	700,000,000	0	700,000,000	0	700,000,000	0	700,000,000	700,000,000

	Резервисања за захтеве по основу судских пресуда и пренетих обавеза - извор 01	50,000,000	0	50,000,000	0	50,000,000	0	50,000,000	40,000.000	10,000.000
	Извор 01	550,000,000	0	550,000,000	0	550,000,000	0	550,000,000	40,000.000	590,000.000
	Извор 12	100,000,000	0	100,000,000	0	100,000,000	0	100,000,000	0	100,000.000
	Извор 13	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Н Е Т О	УКУПНО за расподелу (I+II+III+IV+V)	23,125,365,000	36,851,796,000	59,977,161,000	(17,084,925,000)	42,892,236,000	(250,000,000)	42.642.236.000	37.050.000	42.679.286.000
Σ	УКУПНО у Уредби (I+II+III+IV+V+VI+VII)	23,125,365,000	36,851,796,000	59,977,161,000	(17,084,925,000)	42,892,236,000	(250,000,000)	42.642.236.000	37.050.000	42.679.286.000
Б Р У Т О	Директна плаћања	8,528,800,000	36,204,361,000	44,733,161,000	(17,084,925,000)	27,648,236,000	(594,068,000)	27,054,168.000	-	27,054,168.000
	Мере руралног развоја	7,600,465,000	399,535,000	8,000,000,000		8,000,000,000	344,068,000	8,344,068,000	37,050,000	8,381,118,000
	Посебни подстицаји	2,100,000	247,900,000	250,000,000		250,000,000		250,000,000	-	250,000,000
	Кредитна подршка	700,000,000		700,000,000		700,000,000		700,000,000	-	700,000,000
	IPARD	6,294,000,000		6,294,000,000		6,294,000,000		6,294,000,000	-	6,294,000,000
	IPARD допринос ЕУ	4,720,500,000		4,720,500,000		4,720,500,000		4,720,500,000	-	4,720,500,000
	Кофинансирање IPARD	1,573,500,000		1,573,500,000		1,573,500,000		1,573,500,000	-	1,573,500,000
	МЕРЕ ТРЖИШНИХ ИНТЕРВЕНЦИЈА	2,245,091,000	500,000,000	1,745,091,000	0	1,745,091,000	250,000,000	1,745,091,000	0	1,745,091,000
	Нераспоређено за мере тржишних интервенција	45,091,000		45,091,000		45,091,000	(45,091,000)			-
	ПОДРШКА КОНДИТОРИМА - МЛЕКО У ПРАХУ		500,000,000	500,000,000		500,000,000	250,000,000	750,000,000		750,000,000
ПОДРШКА ПРОИЗВОЂАЧИМА СУНЦОКРЕТА	2,200,000,000	(500,000,000)	1,700,000,000		1,700,000,000	45,091,000	1,745,091,000		1,745,091,000	

Потребно је нагласити да континуитет исплата подстицајних средстава у овој години зависи од више фактора о којима је већ било речи у овој анализи. Пре свега, то су плаћања по судским пресудама по основу донетих и неисплаћених решења из претходног периода за реализацију подстицаја из претходног периода, другостепеним решењима по жалбама корисника подстицаја, као и решењима донетим у поновном поступку након поништавања побијаног првостепеног решења од стране другостепеног органа. Обим ових исплата није могуће прдвидети унапред. Затим неизмирене обавезе, пренете из претходног периода и/или које доспевају за исплату у текућој години, које су делимично последица недовољних административних капацитета и чији је обим као и код претходног случаја тешко предвидив.

Подсећамо, да Министарство настоји напред наведено превазићи увођењем еАграра, али до потпуног успостављања система овакве измене и допуне уредбе биће неопходне како би се реализовале све претходно преузете обавезе.

11. Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју за календарску годину прописује финансијску расподелу буџетских средстава за подстицаје у текућој години, који су предмет усклађивања са ЗПП у претприступном периоду. Пропис којим се регулише алокација средстава на поједине мере пољопривредне политике и политике руралног развоја није еквивалентан ниједном националном пропису земаља чланица, нити пропису у оквиру ЗПП.

Међутим, према новој реформи ЗПП, од држава чланица се захтева, почев од стратешког периода 2021-2027, да почетком сваког новог стратешког периода Комисији доставе на одобрење свој седмогодишњи стратешки план, у ком су приказане одабране интервенције, мере и активности, које ће земља спроводити у наредном седмогодишњем периоду, током трајања стратешког периода. У том смислу, Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју за календарску годину може се донекле довести у посредну везу са релевантним прописом Европске уније.

КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЦИЉЕВА (ПРИЛОГ 3):

1. Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Предлогом уредбе настоји се да се обезбеди континуирана исплата преузетих обавеза из претходног периода, као и расподела буџетских средстава у 2023. години у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

2. Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Усвајањем ове уредбе и предложених измена и допуна настоји се да се обезбеди ефективна расподела буџетских средстава за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју. Сами подстицаји у пољопривреди и руралном развоју имају за циљ пораст обима и унапређење производње, уз истовремено унапређење конкурентности, док у средњем периоду могу да допринесу повећању вредности производње, што отвара могућност за повећање маргине профита, као и даља инвестициона улагања у средњем и дугом року. Директна подршка, нарочито у области сточарства, директно доприноси смањењу цене коштања кроз умањење варијабилних трошкова производње, али и повећању квалитета, имајући у виду циљану подршку за поједине категорије животиња.

Подстицајем за унапређење креирања и преноса знања за развој техничко технолошких, примењених, развојних и иновативних Пројеката у пољопривреди и рруалном развоју остварује се циљ подизања нивоа конкурентности пољопривредних произвођача као и нивоа безбедности хране.

Пријава на Конкурс обухвата следеће обавезне податке и документацију:

1) *Сажетак пројекта*, који обухвата: назив теме, опис постојеће ситуације, опис текућих проблема и њихових узрока које пројекат обрађује; анализу потенцијалних ограничења и изазова за решавање наведених проблема, као и усклађеност са општим и специфичним циљевима у Стратегији;

2) *Податке о подносиоцу пријаве* – назив и седиште подносиоца пријаве, податке о одговорном лицу подносиоца пријаве, односно законском заступнику и лицу овлашћеном за подношење пријаве и закључивање уговора о коришћењу подстицаја; податке о лицима за контакт; телефон, факс, електронску адресу, ПИБ, матични број, податке о трезорском рачуну;

3) *Циљ пројекта* који обухвата: процену утицаја на област деловања, опис карактеристика области деловања пројекта и циљева који се желе остварити;

4) *Резултат пројекта* који обухвата очекивани резултат са јасно дефинисаним индикаторима за мерење остварености резултата, као и опис резултата пројекта који могу да се ставе на располагање директним корисницима;

5) *План активности* који обухвата: опис и план спровођења активности, детаљно представљање појединих активности, њихов обим и динамику имплементације; тачан опис послова појединих извршилаца, експерата, односно партнерских организација; податке о тачном времену и месту одржавања свих предавања, огледа и других активности; податке о средствима комуникације са корисницима пројекта. Подносилац пријаве је дужан да о свим накнадним променама времена или места одржавања активности у односу на План активности, обавести Управу најкасније три радна дана унапред;

6) *Податке о корисницима пројекта*, који обухватају: број корисника у примарним циљаним групама, објашњење на који начин пројекат утиче на њихове интересе и на који начин су укључени у имплементацију пројекта; као и секундарне циљане групе и начин на који ће бити обухваћене;

7) *Податке о партнерским организацијама*, који обухватају: назив и седиште партнерских организација које учествују у спровођењу активности пројекта, тачан опис послова и динамику спровођења активности од стране партнерских организација;

8) *Финансијски план*, који обухвата: опште ресурсе који ће се користити у пројекту - финансијске природе, људске (лица ангажована на реализацији, волонтери, партнерске организације) и физичке (технологија, опрема, итд.); означавање ресурса и трошкова који представљају учешће подносиоца пријаве, као и ресурса и трошкова који представљају предмет подстицаја Министарства, при чему трошкови морају бити исказани у динарима и у бруто износивима, а трошкови набавке роба и услуга посебно исказани са урачунатим ПДВ-ом и без ПДВ-а; као и представљање укупног трошка и дистрибуције коришћења средстава;

9) *Извод из Регистра научноистраживачких организација или извод из Регистра иновационих делатности*; документација којом се доказује испуњеност услова за обављање саветодавних послова у пољопривреди

10) *Податке о обучености лица ангажованих на реализацији пројекта*, који обухватају радне биографије ових лица, са доказима о обучености за тематску област (дипломе, сертификати, лиценце и/или потврде о похађању обуке);

11) *Податке о референцама*, који обухватају број реализованих пројеката подносиоца пријаве у тематској области и број референци експерата односно партнерских организација ангажованих на пројекту са којим се аплицира у тематској области у периоду 2015-2020. године;

12) *Списак возила* која ће бити коришћена за реализацију пројекта, са копијама саобраћајних дозвола и уговора о закупу или коришћењу, уколико саобраћајна дозвола не гласи на подносиоца пријаве;

13) *Списак опреме* која је неопходна за реализацију пројекта, при чему се посебно наводи опрема у поседу подносиоца пријаве, а посебно опрема коју је потребно додатно набавити;

14) *План дистрибуције материјала насталих имплементацијом пројекта* (лифлети, брошуре, упутства и CD-ови);

15) *Уговор о пословно-техничкој сарадњи* закључен са партнерском организацијом, ако ове организације учествују у спровођењу активности пројекта.

Комисија за утврђивање испуњености услова Правилника и Конкурса, оцену пријављених пројеката задржава право да тражи додатне податке и документацију ради провере испуњености услова из Правилника и Конкурса.

3. Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Предлог уредбе садржи расподелу финансијских средстава за подстицаје, чији је стратешки правац развоја садржан у Стратегији. У том смислу, подстицаји су усмерени на достизање циљева, дефинисаних Стратегијом:

- 1) раст производње и стабилност дохотка произвођача;
- 2) раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта и техничко-технолошко унапређење сектора пољопривреде;
- 3) одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине;
- 4) унапређење квалитета живота у руралним подручјима и смањење сиромаштва;
- 5) ефикасно управљање јавним политикама и унапређење институционалног оквира развоја пољопривреде и руралних средина.

4. На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и рурном развоју представља алат помоћу којег се средства одређена Законом о буџету за 2023. годину, а у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју усмеравају ка пољопривредним произвођачима, а у циљу обезбеђења стабилности дохотка произвођача и раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта.

Исплата подстицаја пратиће се на основу извештаја о реализацији подстицаја Управе за аграрна плаћања. Ови показатељи пре свега су од значја за утврђивање ефикасности рада органа, каја се директно одражава и на пољопривредну производњу у смислу брже доступности финансијских средста.

Поред тога, ефекти реализације подстицаја могу се пратити кроз основне показатеље производних резултата сектора што је и крајњи циљ улагања финансијских средстава у пољопривредну производњу (Табела 11):

ТАБЕЛА 11: Показатељи учинка подстицаја у пољопривреди и руралном развоју

Показатељи учинка	Јед. мере	Базна година	Базна вредност	Циљна вредност (2024.)
Бруто производња свињског меса (маса полутки)	000 t	2021.	307	310
Број говеда	000	2021.	860	860
Производња крављег млека	(мил. l)	2021.	1.473	1500
Површине под пшеницом	000 ha	2022.	631	650

Извор: Републички завод за статистику

Показатељ на основу којих ће се пратити остварење циља је број пољопривредника који ће бити укључен у реализацију Пројеката кроз предавања, радионице и трибине.

КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА ИДЕНТИФИКОВАЊЕ ОПЦИЈА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА (ПРИЛОГ 4):

1. Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „status quo” опција?

Финансијски оквир за поједине групе подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години (директна плаћања, мере руралног развоја, кредитна подршка, посебни подстицаји и ИПАРД подстицаји) дефинисани су Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину. У том смислу, различите опције алокације средстава могу се дефинисати само у оквиру сваке од врсте подстицаја, односно према појединим подстицајима, узимајући у обзир финансијски оквир. Сходно томе, изабрана је опција која у најбољој мери осликава однос захтева потенцијалних корисника за поједине подстицаје и расположивих средстава и чијом применом се постиже највиши ниво ефикасности коришћења средстава за подстицаје.

Задржавање status quo опције није прихватљиво, с обзиром на потребу повећања ефикасности реализације подстицаја, као и увођења додатне мере за подршку развој техничко-технолошких, примењених, развојних и иновативних пројеката у пољопривреди и руралном развоју.

- 2. Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?**

Како Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години представља јединствен пропис, путем ког се врши алокација буџетских средстава на поједине подстицаје, као облик подршке пољопривреди и руралном развоју, не постоји друга опција којом би ова сврха била реализована.

- 3. Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?**

Предлог уредбе не садржи рестриктивне мере за кориснике мера, с обзиром да су право на подстицаје, обавезе корисника, надзор и казнене одредбе прописани Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, као основном пропису којим су уређени подстицаји у пољопривреди и руралном развоју и који је правни основ за доношење Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју за календарску годину и њене измене.

- 4. Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?**

Предлог уредбе не садржи институционално управљачко организационе мере, с обзиром да се овом уредбом врши само финансијска прерасподела подстицаја, који се на основу успостављеног система плаћања реализују од 2013. године, а чије функционисање је прописано Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју и Законом о пољопривреди и руралном развоју.

- 5. Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?**

Промена се не може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера, већ искључиво кроз финансијску расподелу средстава. Ипак, у оквиру подстицаја мерама руралног развоја прописани су подстицаји који по свом карактеру представљају информативно-едукативне мере (подстицаји за унапређење система креирања и преноса знања), док су у оквиру посебних подстицаја предвиђени подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

- 6. Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?**

Циљне групе, на које се Предлог уредбе односи, јесу директно укључене у процес спровођења јавне политике као корисници подстицаја у пољопривреди и руралном развоју. У том смислу, циљне групе су пољопривредна газдинства и породична пољопривредна газдинства, уписана у РППГ, јединице локалне самоуправе, као и друга лица и организације.

Међутим, сама реализација подстицаја искључиво је у надлежности Министарства, како у погледу дефинисања политике подстицаја, тако и реализације, преко надлежних органа у саставу. Сходно томе, проблем се може решити искључиво интервенцијом јавног сектора.

7. Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Носилац активности које се односе на креирање пољопривредне политике у Министарству је Сектор за пољопривредну политику, док је за креирање политике руралног развоја надлежан Сектор за рурални развој. За спровођење мера пољопривредне политике, садржаних у Предлогу уредбе, надлежна је Управа за аграрна плаћања, док контролу на лицу места обавља посебна организациона јединица у оквиру овог органа у саставу. Поред тога, контролу одређених аспеката производње обављају инспекције у саставу овог министарства.

Међутим, у оквиру свих наведених организационих јединица и органа идентификована је потреба за јачањем административних капацитета. Такође, у складу са Акционим планом за преузимање, усвајање и спровођење правних тековина Европске уније у области пољопривреде и руралног развоја предвиђена је и реорганизација наведених сектора и Управе за аграрна плаћања, у складу са захтевима усклађивања са ЗПП током претприступног периода.

Када је реч о финансијским ресурсима, у члану 8. Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину, раздео 24 – Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, глава 24.6 – Управа за аграрна плаћања, Програм 0103 – Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју обезбеђена су финансијска средства у износу од 65.302.538.000 динара за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години.

8. Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Изабрана је опција измена и допуна Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју за 2023. годину како је наведено у тексту Предлога уредбе. Наиме, како су финансијски оквири за поједине групе подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години происани Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину, различите опције алокације средстава могу се дефинисати само у оквиру сваке од врсте подстицаја, односно према појединим подстицајима, узимајући у обзир финансијски оквир. Сходно томе, изабрана је опција која у најбољој мери осликава однос захтева потенцијалних корисника за поједине подстицаје и расположивих средстава и чијом применом се постиже највиши ниво ефикасности коришћења средстава за подстицаје.

КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ФИНАНСИЈСКИХ ЕФЕКТА (ПРИЛОГ 5):

1. Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

За реализацију подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину опредељено је 65.302.538.000 динара, од чега је овом уредбом алоцирано 42.679.286.000 динара.

У том смислу, реализација подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години кроз Уредбу о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години и њене измене, имаће негативан буџетски ефекат на буџет Републике Србије, с обзиром да су за потребе њене примене предвиђени буџетски расходи у износу од 65.302.538.000 динара. Буџетски расходи по наведеном основу садржани су у Закону о буџету Републике Србије за 2023. годину у Разделу 24 – Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Глава 24.6 – Управа за аграрна плаћања, Програм 0103 – Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју, програмске активности/пројекти: 0001 – Директна плаћања, 0002 – Мере руралног развоја, 0005 – Кредитна подршка у пољопривреди, 0006 – Посебни подстицаји и 4005 – ИПАРД. Сва средства за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју исплаћују се са економске класификације 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама.

2. Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Финансијска средства за спровођење изабране опције обезбеђена су у Закону о буџету Републике Србије, у Разделу 24 – Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Глава 24.6 – Управа за аграрна плаћања, Програм 0103 – Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју, програмске активности/пројекти 0001, 0002, 0005, 0006 и 4005.

Сва средства за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју финансирају се у потпуности из националног буџета, осим ИПАРД подстицаја, за чију реализацију је опредељено 6.294.000.000 динара, од чега 1.573.500.000 динара буџетских средстава и 4.720.500.000 динара средстава финансијске помоћи Европске уније.

3. Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење изабране опције нема негативних ефеката на међународне финансијске обавезе. Средства за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју за 2023. годину обезбеђена су у буџету Републике Србије, при чему део средстава за ИПАРД подстицаје чине средства финансијске помоћи Европске уније. У том смислу, изабрана опција се делимично базира на ИПАРД II Програму, односно на Финансијском споразуму 2014-2020 између Владе Републике Србије и Европске комисије.

- 4. Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?**

Средства садржана у Предлогу уредбе алоцирана су у буџету Републике Србије у оквиру Главе 24.6 – Управа за аграрна плаћања, Програм 0103 – Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју у износу од 65.302.538.000 динара, док у погледу капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада, нема издатака за потребе реализације предложене промене.

- 5. Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?**

Трошкови реализације изабране опције већ узимају у обзир постојећа средства, с обзиром да је њихова процена базирана на Закону о буџету Републике Србије за 2023. годину.

- 6. Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?**

У погледу осталих институција, примена изабране опције нема утицаја на расходе.

КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ЕКОНОМСКИХ ЕФЕКТА (ПРИЛОГ 6):

- 1. Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?**

Потенцијални корисници мера садржаних у Предлогу уредбе јесу пољопривредна газдинства, уписана у РПП. Ови потенцијални корисници неће имати никакве додатне трошкове, с обзиром да већ послују о оквиру одређене привредне делатности, односно већ испуњавају прописане законске услове, те изабрана опција не намеће додатне трошкове корисницима.

С друге стране, изабрана опција имаће директан утицај на повећање прихода и стабилност дохотка корисника мера (укључујући и правна лица), с обзиром да је реч о финансијској подршци.

- 2. Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?**

Изабрана опција директно утиче на унапређење конкурентности привредних субјеката на домаћем тржишту, уз претпоставку релативне стабилности тржишта у средњем року.

У том смислу, директна подршка произвођачима директно доприноси смањењу цене коштања кроз умањење варијабилних трошкова производње, али и повећању квалитета, имајући у виду циљану подршку за поједине категорије животиња. Такође, ова врста подршке подстиче пораст обима производње, уз истовремено унапређење конкурентности, што отвара могућност за повећање маргине профита, као и даља инвестициона улагања у средњем и дугом року.

Мере руралног развоја омогућавају унапређење продуктивности производње кроз набавку нове опреме и механизације, што може утицати на повећање маргине профита, коришћење економије обима, што доприноси унапређењу конкурентности производње.

Слични ефекти на конкурентност остварују се и кроз реализацију ИПАРД подстицаја, уз могућност бољег прилагођавања производа тржишту Европске уније, с обзиром да се тежи достизању стандарда Европске уније.

Кредитна подршка олакшава доступност капитала за инвестиције у основна средства газдинства под повољнијим условима у односу на комерцијалну кредитну понуду. На тај начин, доприноси се повећању инвестиционих улагања у сектору, побољшању структуре газдинства, док се у крајњој инстанци, утиче на повећање конкурентности.

3. Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Директни подстицаји директно доприносе смањењу цене коштања производа, што утиче на унапређење ценовне конкурентности произвођача – корисника подршке, с обзиром да финансијска подршка утиче на повећање маргине профита и могућност пласмана по нижој цени. Међутим, имајући у виду да сва регистрована газдинства (уз испуњене додатне прописне услове) могу да остваре право на коришћење директне подршке, као и да је регистрација газдинства добровољна, применом ових мера не нарушавају се услови конкуренције на тржишту.

Мере руралног развоја се базирају на субвенционисању дела вредности инвестиције у минималном износу од 40% вредности инвестиције, тако да део улагања сноси сам корисник. Поред тога, подзаконским прописима ближе су дефинисани начин и услови остваривања права на подстицаје.

Међутим, имајући у виду да сва регистрована газдинства (уз испуњене додатне прописне услове), која су уписана у РПГ, могу да остваре право на коришћење подстицаја, као и да је регистрација газдинства добровољна, применом ових мера не нарушавају се услови конкуренције на тржишту.

4. Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Изабрана опција утиче, пре свега, на финансијску стабилност корисника, док се утицај на примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација огледа кроз поједине врсте подстицаја. У том смислу, подршка за унапређење примарне пољопривредне производње кроз подршку за

инвестиције у набавку нових машина и опреме за унапређење примарне биљне и сточарске производње, као и подршка за инвестиције за набавку нових машина и опреме за унапређење дигитализације сточарске производње, доприносе у највећој мери овој врсти иновација.

Такође, увођење подршке за развој техничко-технолошких, примењених, развојних и иновативних пројеката у пољопривреди и руралном развоју, које се Предлогом уредбе предлаже, директно доприноси примени техничко-технолошких, примењених, развојних и иновативних трендова у пољопривреди.

Циљне групе :

Право на подношење пријаве на овај Конкурс има правно лице уписано у Регистар научноистраживачких организација, истраживачко развојни центар, иновациони центар уписан у Регистар иновационих делатности у складу са законом којим се уређује иновациона делатност и акредитовани факултети као и предузетник и правно лице који испуњавају услове за обављање саветодавних и стручних послова у пољопривреди у складу са законом којим се уређује обављање саветодавних и стручних послова у пољопривреди. (у даљем тексту: Подносилац пријаве).

Пројекат може реализовати више правних лица из става 1. овог члана, при чему је једно у улози носиоца пројекта и потписника уговора и уговорних обавеза.

Лице из става 1. овог члана на реализацији пројекта може ангажовати и одговарајућа стручна лица (у даљем тексту: експерте), која нису запослена код њега.

Подносилац пријаве из става 1. овог члана може укључити и друга правна лица у реализацију пројекта као партнерске организације.

Примери Пројеката се могу видети из примера јавног позива из 2022 године а могу бити из свих Сектора пољопривредне производње. Начин подстицања унапређења пољопривредне производње је кроз трансфер знања и подизања нивоа конкурентности обучених пољопривредних произвођача,

5. Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Изабрана опција нема директан утицај на увећање друштвеног богатства, нити његову расподелу, али посредно доприноси побољшању услова пословања и квалитету живота у руралним подручјима. Такође, примена изабране опције доприноси повећању стабилности дохотка корисника и унапређењу његове конкурентности.

6. Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Изабрана опција нема утицаја на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), нити на права, обавезе и одговорности послодаваца.

КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ЕФЕКТА НА ДРУШТВО (ПРИЛОГ 7):

1. Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Изабрана опција неће проузроковати додатне материјалне и нематеријалне трошкове грађанима, с обзиром да су средства за спровођење интервенције већ обезбеђена у буџету Републике Србије за 2023. годину.

2. Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Изабрана опција неће штетно утицати ни на једну специфичну групу популације.

3. На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Поједини подстицаји усмерени су ка појединим осетљивим друштвеним групама, пре свега, према младима и женама. У том смислу, мере кредитне подршке пружају виши ниво подршке (примене ниже каматне стопе за подносиоца захтева) за кориснике млађе од 40 година и жене, док у оквиру ИПАРД корисника ова категорија корисника остварује додатне бодове. Поред тога, виши ниво подршке омогућен је газдинствима која послују у подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди¹.

Међутим, корисници подстицаја уређени су Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, док су услови и начин остваривања права на подстицаје прописани релевантним подзаконским прописима. У том смислу, Предлог уредбе не третира ниједну категорију корисника издвојено, већ се односи искључиво на алокацију буџетских средстава.

4. Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама

¹ У складу са Правилником о одређивању подручја са отежаним условима рада у пољопривреди („Службени гласник РС”, број 132/21).

запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Изабрана опције не утиче на тржиште рада и запошљавање, нити на услове за рад, с обзиром на то да за предмет има искључиво алокацију буџетских средстава за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју.

5. Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Изабрана опција обезбеђује равноправан третман свих лица, односно нема директне или индиректне дискриминације. Код неких мера примењује се позитивна дискриминација према младим пољопривредницима и женама у руралним подручјима, с обзиром да се примењује виши ниво подршке за ове категорије подносиоца захтева. Такође, одређени облик позитивне дискриминације, односно повољнијег третмана у погледу услова за остваривање подршке и нивоа подршке, примењује се на пољопривредна газдинства која послују у подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди или се налазе у одређеним управним окрузима.

Ипак, корисници подстицаја прописани су другим законским и подзаконским прописима, те Предлог уредбе не третира ни једну категорију корисника издвојено, већ се односи искључиво на алокацију буџетских средстава.

6. Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Мере садржане у Предлогу уредбе, које се односе на директна плаћања, имају директан позитиван утицај на цене пољопривредних производа, с обзиром да се њиховом применом утиче на смањење варијабилних трошкова, односно цену коштања, што отвара могућност за смањење продајне цене производа. Поједине мере у оквиру директне подршке (премија за млеко) имају карактер ценовне подршке и директно утичу на смањење цене.

Сличан ефекат као директна плаћања имају мере унапређења органске производње, у смислу плаћања по површини или грлу, чиме се омогућава смањење цене коштања, а самим тим отвара могућност смањења продајне цене. Ипак, имајући у виду растућу домаћу тражњу за овом категоријом производа, као и њихову извозну оријентацију, не очекује се значајније смањење цена органских производа за крајње кориснике.

С друге стране, мере руралног развоја, које се односе на подршку инвестицијама, корисницима стварају могућност набавке основних средстава за производњу, што доприноси унапређењу производње, а самим тим и могућности за смањење трошкова и повећање профита.

7. Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Реализација подстицаја доприноси унапређењу социјалне ситуације у руралним подручјима кроз унапређење квалитета живота у овим областима и самим тим смањењу сиромаштва, с обзиром на то да је пољопривреда доминантна делатност у овим подручјима. Мере доприносе стварању потенцијала за подстицај запошљавања у руралним подручјима, које би се базирало на унапређеној биљној и сточарској производњи.

Поред тога, пољопривредна газдинства која послују у подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди или се налазе у одређеним управним окрузима остварују право на виши ниво подршке, како је наведено у Предлогу уредбе.

8. Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Изабрана опција не утиче на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања становништва, с обзиром да се односи искључиво на финансирање подстицаја у пољопривреди и руралном развоју.

КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ ЕФЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ (ПРИЛОГ 8):

1. Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Изабрана опција има позитивне ефекте на животну средину, с обзиром да се Предлогом уредбе, у оквиру подстицаја мерама руралног развоја, одређују подстицаји за очување и унапређење животне средине и природних ресурса. Ова врста подстицаја укључује подстицаје за биљну и сточарску органску производњу, као и подстицаје за очување биљних и животињских генетичких ресурса. Поред тога, директном подршком кроз плаћање по површини биљне производње надокнађује се део трошкова инпута за производњу, чиме се доприноси оптималном коришћењу агротехничких мера.

2. Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Поједине мере политике подстицаја у оквиру изабране опције, посредно доприносе диверзитету биљне производње и унапређењу сорти, а кроз подршку производњи садног материјала, сертификацији и клонској селекцији. С друге стране, подршка спровођењу одгајивачких програма ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству доприноси унапређењу расног састава животиња, што утиче како на производна својства сектора, тако и на диверзитет сточног фонда. Такође, подстицаји за очување биљних и животињских генетичких ресурса директно доприносе очувању аутохтоних сорти.

3. Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Изабрана опција директно не утиче на унапређење здравља људи. Међутим, спровођењем јавне политике у области политике подстицаја унапређује се конкурентност домаћих произвођача који производе органску храну.

4. Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Изабрана опција не представља ризик по животну средину и здравље људи.

5. Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Изабрана опција неће довести до промене односа корисника у погледу заштите и коришћења пољопривредног земљишта. Директном подршком кроз плаћање по површини биљне производње надокнађује се део трошкова инпута за производњу, чиме се доприноси оптималном коришћењу агротехничких мера.

Мере политике подстицаја нису у супротности са прописима којима се уређује област заштите и коришћења земљишта.

**КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ УПРАВЉАЧКИХ ЕФЕКТА
(ПРИЛОГ 9):**

1. Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Изабрана опција не доводи до организационих, управљачких или институционалних промена.

Међутим, за разлику од претходног периода, када су се само поједине мере руралног развоја и ИПАРД подстицаји спроводили путем јавног позива, у наредном периоду ће се већина мера у оквиру политике подстицаја спроводити на основу јавних позива, које објављује Управа за аграрна плаћања.

Такође, планирано коришћење софтверског решења еАграр, путем ког ће се подносити и обрађивати захтеви за подстицаје, што ће захтевати завршетак процеса евидентирања корисника у систем, као и прилагођавање процедура у Управи за аграрна плаћања и адекватну обуку запослених.

- 2. Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?**

Успостављање електронског поступања у оквиру платформе еАграр подразумеваће прилагођавање процедура у Управи за аграрна плаћања, као и адекватну обуку запослених. Како се не очекује значајнија промена броја поднетих захтева по основу подстицаја, нису потребни додатни капацитети по основу промена које се предлажу.

- 3. Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?**

За реализацију изабране опције није било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа.

- 4. Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?**

Изабрана опција није у супротности са важећим прописима и међународним споразумима. У оквиру овог извештаја, у делу који се односи на кључна питања за утврђивање циљева (Прилог 2), као одговор на 3. питање, приказана је усаглашеност са важећим документима јавних политика.

- 5. Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?**

Изабрана опција не утиче на владавину права и безбедност.

- 6. Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?**

Изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе у смислу јавно доступне информације о одређеним буџетским средствима за поједине врсте подстицаја у пољопривреди и руралном развоју,

као и опредељеним средствима за обавезе по основу неизмирених обавеза из претходног периода.

7. Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

С озбиром да је највећи број подзаконских прописа на основу Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју већ измењен у циљу омогућавања остваривања права на подстицаје путем јавних позива, будуће мере и активности односиће се на припрему и објављивање јавних позива за остваривање права на поједине врсте подстицаја у пољопривреди и руралном развоју.

У домену директних плаћања, за већину подстицаја објављени су јавни позиви и у току је подношење захтева за остваривање права на подстицаје у оквиру ове врсте подстицаја. У домену мера руралног развоја и посебних подстицаја, почев од другог квартала ове године, у току је измена правилника и припрема јавног позива за подношење захтева за остваривање права на подстицаје за очување животињских генетичких ресурса, а након тога планирано је сукцесивно објављивање јавних позива и за друге мере руралног развоја и посебне подстицаје, узимајући у обзир спровођење циљева и потребе пољопривредне политике и политике руралног развоја, као и расположивост опредељених буџетских средстава током године.

Јавни позив ће бити објављен до краја календарске године, на порталу Управе за аграрна плаћања која ће га и спровести.

КЉУЧНА ПИТАЊА ЗА АНАЛИЗУ РИЗИКА (ПРИЛОГ 10):

1. Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

Поједине врсте подстицаја (нпр. премија за млеко) прилагођене су захтевима корисника у погледу нивоа подршке. Спровођење изабране опције је приоритет за доносиоце одлука, имајући у виду да се само кроз изабрану опцију омогућава коришћење алоцираних буџетских средстава за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години.

2. Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

Финансијска средства и извори за спровођење изабране опције наведена су у оквиру одговора на кључна питања за анализу финансијских ефеката у овом документу, у оквиру питања 1, 2. и 4.

3. Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Нису уочени други потенцијални ризици изабране опције.

4827023.0125.11/1